

III. POLSKO-NIEMIECKIE FORUM PRAWA I GOSPODARKI „COMPLIANCE I REGULACJA SEKTORA FINANSOWO-BANKOWEGO W DOBIE KRYZYSU”

Magdalena Gertig, LL.B.

Dn. 8 listopada 2012 r. już po raz trzeci odbyło się Polsko-Niemieckie Forum Prawa i Gospodarki. Forum stanowi swoistą platformę wymiany informacji i doświadczeń dotyczących aktualnych tematów dla polskich i niemieckich prawników, ekonomistów, przedstawicieli świata biznesu, nauki, a także organów i instytucji państwowych, międzynarodowych oraz ponadnarodowych. Inicjatorem Forum jest prof. Bartosz Makowicz, Kierownik Katedry Polskiego Prawa Publicznego Europejskiego Uniwersytetu Viadrina we Frankfurcie nad Odrą. Tegoroczne Forum, ze względu na jego tematykę, odbyło się w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie przy ogromnym wsparciu prof. Wiesława Czyżowicza z Katedry Prawa Administracyjnego i Finansowego Przedsiębiorstw. Współorganizatorami Forum byli: Polsko-Niemiecka Izba Przemysłowo-Handlowa oraz Polsko-Niemieckie Stowarzyszenie Prawników. Patronat honorowy objęła Ambasada Republiki Federalnej Niemiec w Warszawie. Wśród sponsorów znaleźli się Ernst & Young, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, Boehringer Ingelheim, Noerr, B/S/H/, Weil oraz Compliance Academy. Patronat medialny natomiast sprawowali Gazeta Bankowa, Rzeczpospolita, Monitor Prawniczy, Manager oraz Wydawnictwo C.H.Beck.

Uroczystego otwarcia tegorocznego Forum, obok przedstawicieli organizatorów, dokonali: prof. Tomasz Szapiro, Rektor SGH, prof. Roman Sobiecki, Dziekan Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie SGH, minister Stanisław Chmielewski, Sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości oraz pan Joachim Bleicker, Przedstawiciel Ambasady RFN w Warszawie.

Tegoroczne Forum poświęcone było interdyscyplinarnej tematyce prawa nadzoru finansowego i bankowego w czasach kryzysu oraz zagadnieniom compliance. Dla najpełniejszego przedstawienia omawianych treści Forum podzielone zostało na dwa bloki tematyczne: makroekonomiczny oraz mikroekonomiczny.

W przedpołudniowej części rozważane były perspektywy makroekonomiczne z punktu widzenia prawa i ekonomii ujęte w dwa panele: „Rola narodowych banków w dobie kryzysu finansowego” oraz „Regulacja i nadzór sektora finansowego w dobie kryzysu”. Pierwszy panel moderował prof. Wiesław Czyżowicz, a kolejny prof. Włodzimierz Szpringer, Kierownik Katedry Prawa Administracyjnego i Finansowego Przedsiębiorstw SGH.

Część merytoryczna Forum rozpoczęła się wystąpieniami przedstawicieli Banków Narodowych Polski i Niemiec. Dr Andrzej Raczko, były Minister Finansów, będący aktualnie członkiem Zarządu Narodowego Banku Polskiego, przedstawił przyczyny kryzysu finansowego oraz podkreślił realną rolę Banków Narodowych w jego przezwyciężaniu nie tylko w Polsce, ale również w innych krajach europejskich. Pan Henner Asche, Kierownik Departamentu Marketingu w Niemieckim Banku

Federalnym, odniósł się z kolei do przebiegu kryzysu i podejmowanych środków zaradczych, a także sytuacji euro, które nie tylko może przetrwać ten kryzys, ale również stać się atrakcyjną walutą dla innych krajów. Do tej tezy odwołał się następny prelegent, Pierwszy Zastępca Prezesa Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK), pan Jarosław Bełdowski. Przedstawił on aktualną sytuację BGK i perspektywy jego rozwoju jako głównego banku dla potrzeb realizacji strategii finansowania wielu projektów ogólnokrajowych czy regionalnych. Panel zakończył się wystąpieniem pani Elżbiety Rucińskiej, Chief Administration Oficera w Deutsche Banku PBC S.A., w którym poruszone zostały z praktycznego punktu widzenia zagadnienia zarządzania ryzykami niefinansowymi w bankowości.

Drugi panel otworzyło wystąpienie dr Iwony Sroki, Prezesa Zarządu Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych. Dr Sroka skupiła się w swoim wystąpieniu na znaczeniu implementacji rozporządzenia EMIR i związanych z nią konsekwencji dla polskiego rynku kapitałowego. Kolejny prelegent, pan Andrzej Jakubiak, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego, wskazał na kierunki polityki regulacyjnej UE oraz Komisji Nadzoru Finansowego, a także omówił miejsce i rolę polskiego nadzoru bankowego w kształtowaniu bezpieczeństwa finansowego banków, a przede wszystkim ich klientów. Ostatni z mówców w tym panelu, pan Krzysztof Pietraszkiewicz, Prezes Związku Banków Polskich, odniósł się do wieloaspektowej analizy compliance w polskim systemie bankowym i roli jaką w tym systemie odgrywa ZBP.

Druga, mikroekonomiczna część Forum, skupiała się na wybranych aspektach związanych z compliance. Podczas pierwszego panelu tej części Forum, moderowanego przez prof. Clausa Köhlera, omówione zostały kwestie dotyczące obowiązków wynikających z compliance. Pierwszy wykład wygłosił prof. Michał Romanowski z Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Jego wystąpienie miało charakter interdyscyplinarnych rozważań, dotyczących wpływu compliance na budowę kultury organizacji. Kolejni prelegenci, prawnicy z kancelarii WEIL we Frankfurcie nad Menem oraz jej warszawskiego oddziału: pani Laura Brauers, pan Artur Zawadowski oraz dr Łukasz Gasiński, skupili się na obowiązkach i problemach związanych z nabywaniem dużych pakietów akcji przez spółki publiczne w Niemczech i Polsce. Wystąpienie pana Pawła Kuskowskiego, przewodniczącego Stowarzyszenia Compliance Polska, odnosiło się do compliance w koncernach, przede wszystkim sektora finansowego. Ostatni wykład w tym panelu wygłoszony przez pana Andrzeja Bajora, External Affairs Managera w Boehringer Ingelheim Marketing Sp. z o.o., dotyczył praktycznych aspektów wdrażania i funkcjonowania systemu compliance w międzynarodowym koncernie farmaceutycznym.

Ostatni panel poświęcony był tematyce prania brudnych pieniędzy. Tę część moderowała pani Angela Kolovos z kancelarii Pant Legal. Pierwszy wykład wygłoszony przez panią prokurator Sibylle Gottwald z Frankfurtu nad Menem poświęcony był współpracy pomiędzy działającymi w ramach przedsiębiorstw strukturami compliance, a organami postępowania karnego, szczególnie

w kontekście ryzyk i szans tego rodzaju współpracy. Wystąpienie kolejnego prelegenta, dr. Floriana Bentele z frankfurckiego biura międzynarodowej kancelarii doradztwa gospodarczego Noerr, odnosiło się do aktualnego rozwoju regulacji niemieckiego i europejskiego prawodawstwa w materii prania brudnych pieniędzy. Ostatni wykład wygłosił pan Mariusz Witalis z E&Y Polska, który przybliżył kwestię prania brudnych pieniędzy i zjawisko korupcji w polskich realiach. W tym panelu Forum aktywny udział brał także prof. Czyżowicz, który dzielił się z uczestnikami Forum niezmiernie cennymi uwagami i spostrzeżeniami zgromadzonymi w trakcie wielu lat służby publicznej, przede wszystkim w charakterze Generalnego Inspektora Informacji Finansowej w Polsce.

Podsumowania Forum dokonał prof. Makowicz, który podkreślił doniosłość organizowania polsko-niemieckich spotkań prawników i ekonomistów. Forum wspiera zrozumienie prawa kraju sąsiedzkiego, co nie tylko wpływa konstruktywnie na stosunki gospodarcze, lecz równocześnie może modyfikować plany ustawodawcze w taki sposób, aby móc efektywnie przekształcać odpowiednie przepisy prawne dotyczące obrotu gospodarczego, w optymalny sposób uwzględniając potrzeby przedsiębiorców. Prof. Makowicz zwrócił również uwagę na doniosłość przedstawiania omawianych zagadnień w ujęciu interdyscyplinarnym, złożoność procesów wymaga bowiem podejścia wielopłaszczyznowego. Wskazane cele nie mogą być realizowane w odwołaniu do jednej tylko dziedziny, bez uwzględniania wyników badań nauk pokrewnych. W tegorocznym Forum udział wzięło ponad 150 uczestników z Polski i z Niemiec, co stanowi jednoznaczny dowód jego renomy jako idealnego miejsca do wymiany poglądów dla naukowców, przedsiębiorców i polityków z obydwu krajów.